

Medeltidens och renässansens litteraturhistoria med frågor

Kort fakta om litteraturen under medeltiden och renässansen

I äldre historieskrivning brukar medeltiden beskrivas som den mörka tidsåldern där kulturen på bred front försvagades. Denna syn har reviderats och medeltiden förknippas inte längre med en tid av kulturell nedgång.

Tidsperiodiskt brukar medeltiden antas börja kring år 500 – ett viktigt årtal som ofta får utgöra brottet mellan senantik och medeltid är 476 då Konstantinopel blir nytt centrum i det Östromerska riket i ett skede då övriga Romarriket erövrades av andra folkslag.

En viktig grund i den medeltida kulturen är att de antika texterna bevaras – av frankerna, som behöll latinets som skriftspråk, och ofta tack vare lärda i den arabiska världen – och på så sätt behåller sitt inflytande på bland annat litteratur och filosofi.

Kyrkans makt växer och den kommer under många århundraden framåt ha stort inflytande över de medeltida människorna.

Renässans betyder pånyttfödelse och i tidsandan fanns idén om en återgång till de klassiska idealen som rådde under antiken, men som under medeltiden ansågs ha förvanskats av barbariska krig och kulturell misär. Antikens tidevarv flammade upp som ideal, noterbart i epos inspirerade av Homeros och Vergilius.

Som för alla tidsepoker skiljer sig dateringen kring då renässansens inleds i olika historieskrivningar. Historieforskaren Jacob Burckhardt hade ursprungligen avgränsat renässansen till 1400-talet, men de historiker som kom i dennes efterföljd ville placera epokens startpunkt redan under 1300-talet då vurmen för de antika idealen och en ny humanism – som bland annat stod för kritik av kyrkan och den medeltida teologin – företräddes av bland andra Petrarca och Boccaccio. Humanismen gav betoning åt subjektivitet, vilket var centralt hos Michel de Montaigne (1533–1592) i vars skrifter essän uppstod som ny litterär form.

Medeltidens och renässansens litteraturhistoria - vem skrev verket?

Bekännelser

- Thomas av Aquino
- Chrétien de Troyes
- Aurelius Augustinus

Stora testamentet

- Thomas Malory
- François Villon
- Hildegard av Bingen

Decamerone

- Pierre Abélard
- Giovanni Boccaccio
- Francesco Petrarca

Canzoniere

- Dante Alighieri
- Thomas av Celano
- Francesco Petrarca

Gargantua

- François Rabelais
- Giovanni Boccaccio
- Michel de Montaigne

Kung Lear

- Ben Jonson
- William Shakespeare
- Christopher Marlowe

Medeltidens och renässansens litteraturhistoria - vad skrev författaren?

Dante Alighieri

- Den gudomliga komedin
- Vredens stora dag
- Beowulf

François Rabelais

- Pantagruel
- Adone
- Alkemisten

Christine de Pizan

- Nibelungensången
- Kvinnostaden
- Ameto

Geoffrey Chaucer

- Yorkcykeln
- Dårskapens lov
- Canterburysägnera

Miguel de Cervantes

- Don Quijote
- Fårakällan
- Pablos från Segovia

William Shakespeare

- Macbeth
- Paradise Lost
- Hero och Leander